

не орієнтуючись лише на свої погляди (Петровська Л. А., 1985). Емпатія розглядається як механізм, за допомогою якого формується переконаність в цінності іншої людини, готовність позитивно ставитися до неї (Бережний А. І, 2013).

Таким чином, враховуючи вище сказане, можна зробити висновок, що особи з високим рівнем емпатії менш схильні до прояву конфліктності, отже емпатію можна використовувати як механізм регуляції конфліктності.

ЧИННИКИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО ВСТУПУ У ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ

І. А. Ткаченко,

студентка 2 курсу спеціальності «Психологія»,

Донецький національний університет

імені Василя Стуса

Науковий керівник: К. М. Васюк, к. психол. н., доцент

На сьогоднішній день у багатьох людей освіта стоїть на першому місці. Всі ми прагнемо до нових знань, відкриттів та здобутків. Тому після отримання середньої освіти, кожен учень мріє стати студентом і вступити до закладів вищої освіти.

Особливе місце займає готовність, так вони краще адаптуються у новому середовищі. Є низка чинників, які впливають на це. Мова йде про психологічну готовність, вона включає в себе такі компоненти як: особистісне середовище, комунікативне середовище, мотиваційні основи та професійне визначення. І аби зробити правильний вибір, успішно навчатись у ЗВО, ми повинні володіти певними особистісними якостями, досвідом і навичками.

Дослідження готовності школярів до здобування вищої освіти ведуться в різних напрямках, але все одно, ще мало досліджувани.

Метою нашого дослідження було визначити чинники психологічної готовності до вступу у заклади вищої освіти учнів старших класів.

З одного боку, психологічна готовність є психічним станом, що характеризується мобілізацією ресурсів суб'єкта праці на оперативне чи довгострокове виконання конкретної діяльності або трудового завдання. Готовність характеризується як один з показників розвитку і

становлення особистості, який визначається як властивість особистості і носить багатоплановий, динамічний характер.

З іншого боку, готовність означає положення підготовленості, у якому організм налаштований на дію або реакцію. Це такий стан людини, при якому він готовий отримати користь з деякого досвіду. Воно може розумітися як відносно проста і біологічно детермінована або як складне в когнітивному плані й у плані розвитку. Це стан допомагає успішно виконувати свої обов'язки, правильно використовувати знання, досвід, особисті якості, зберігати самоконтроль і перебудовувати діяльність при появі непередбачених перешкод.

У першу чергу дослідження психологічної готовності в нашій країні пов'язане з роботами широко відомої школи установки Д. М. Узнадзе (Узнадзе Д. М., 1940). Він і його учні детально і докладно розробляли феномен сет-установки (set), пов'язаної із задоволенням фізіологічних потреб людини в добре знайомих і нескладних ситуаціях і функціонуючої на несвідомому рівні.

У зв'язку з психологічною готовністю можна розглядати поняття «ставлення», введене В. М. М'ясищева (1970). У його концепції відносин аналізується «цілісна система індивідуальних, виборчих, свідомих зв'язків особистості з різними сторонами об'єктивної дійсності, яка є результатом всієї історії розвитку людини, виражає його особистий досвід і внутрішньо визначає його дії, його переживання» (Мясищев В. М., 1998.).

На відміну від соціальної установки, що є надбанням свідомості людини, первинна установка визначається як цілісне відображення, суть якого в налаштуванні суб'єкта, його готовності, до появи тих психічних або моторних актів, які можуть забезпечити адекватне ситуації споглядальне або дієве відображення

Розрізняють тривалу готовність і тимчасовий стан готовності, синонімами якого є «передстартове стан» (М. Д. Левітов), стан «оперативного спокою» (О. О. Ухтомський, 1988) і стан «пильності» (Л. С. Нарсеян, 1978).

Тривала готовність являє собою структуру, до якої входять:

- позитивне ставлення до того чи іншого виду діяльності, професії;
- риси характеру, здібності, темперамент, мотивація, адекватні вимогам діяльності;
- необхідні знання, навички, вміння;
- стійкі професійно важливі особливості сприйняття, уваги, мислення, емоційно-вольові процеси.

Тимчасова готовність відображає особливості та вимоги майбутньої ситуації. Її основними рисами є відносна стійкість, дієвість впливу на процес діяльності, відповідність структури готовності оптимальними умовами досягнення мети.

Найважливішим фактором готовності до вступу і успішного навчання в є характер навчальної мотивації, її енергетичний рівень та структура. Деякі автори прямолінійно ділять мотивацію навчальної діяльності на недостатню і позитивну, відносячи до останньої пізнавальні, професійні і навіть моральні мотиви. У такій інтерпретації виходить прямолінійний і майже однозначний зв'язок позитивної мотивації з успішністю навчання. При більш диференційованому аналізі мотивів навчальної діяльності виділяють спрямованість на отримання знань, на отримання професії, на отримання диплома. Існує прямий кореляційний зв'язок між спрямованістю на отримання знань і успішністю навчання. Два інші види спрямованості не виявили такого зв'язку.

Старшокласники та випускники, націлені на отримання знань, характеризуються високою регулярністю навчальної діяльності, цілеспрямованістю, сильною волею. Ті ж, хто спрямований на отримання професії часто проявляють вибірковість, ділячи дисципліни на «потрібні» і «не потрібні» для їх професійного становлення, що може позначатися на академічну успішність.

Таким чином, одним із основних завдань сучасних педагогів стає формування у майбутніх студентів стійкої мотивації до вступу та навчання впродовж життя, що допоможе їм визначитися професійно та стати кваліфікованими спеціалістами.

ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СТУДЕНТІВ РІЗНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

***Я. Д. Цігельман,**
студентка 2 курсу спеціальності «Психологія»,
Донецький національний університет
імені Василя Стуса
Науковий керівник: К. М. Васюк, к. психол. н., доцент*

Сучасний світ висуває багато вимог для комунікації. Зараз майже кожна професія передбачає спілкування з людьми. Як відомо, емоційний інтелект має велике значення у становленні характеру та